

Hesło na lěto 2015

**Přijimujće jedyn druhého,
kaž je Chrystus was přijimat
k Božej chwalbje.**

Rom 15,7

Wulka zwada knježeše w Romskej wosadze. Džěše, kaž tak husto w žiwjenju, wo prašenje, što ma prawje. Rom bě w bibliskim času najwjetše město swěta a, kaž w stolicach tak bywa, měšeńca wšelakich ludow a kulturow. Něhdže w měsće zhromadźowaše so mała křescanska wosada. Njedźiwamy so, zo zrazychu tež tam wšelake kultury do so. Či, kiž pochadzachu ze židowskich swójbow, mějachu židowske předstawy wo tym, što smě so jěsć a pić a kotre swjate dny maja so swječić. Druzy běchu do přistupa k wosadze pohanjo byli a židowsku kulturu njeznajachu. Za čo dyrbyja židowske wašnja přewzać, so woni prašachu.

Najprjedy so argumenty wěcownje wuměnichu. Tola z tym bě bórže kónc. Wosada w Romje so zwadzi. Hrožeše strach, zo rozpadnje do dweju wosadow, do židowskeje a do pohanskeje. Rozpad wosady jědže abo někajkich swjedenjow dla? Haj, strach bě chutny, wšako so za tym chowachu starodawne wašnja a tradicije, kotrež njemóže nictó wot jedneho dnja na druhu wotpołożić. Pawoł napominaše Romskich křescanow, zo bychu so mjez sobu přiwzali, tak kaž je Chrystus nas přiwzał. Wón pokazuje z tym na zakład wěry, na Chrystusa.

Jezus Chrystus je ludźi přiwzał, tajkich, kajcyž běchu. Wón je był wotewrjeny za nuzu chorych a bédnych a za nuzu tych žonow, kiž swoje čělo předawachu. Wón widžeše nuzu bohatych, kiž běchu dospołnje izolowani, kaž to na příkladze člownika Cacheya spóznamy. Wón je so džěćom přiwbrocił runje tak kaž pohanam, kiž nimalo ničo wo wěrje njewědžachu. Po swojim zrowastanjenju je swojich wučomnikow zaso přiwzał, hačrunjež běchu woni jeho wšitcy wopušćili. Jezus je widžal hrěch

cyłeho swěta, kotryž je jako swój přiwzał a na křiž nješt. Wón měješe swoju konsekwentnu liniju, kotraž wobsteješe w nje-powalnej dowěrje do Boha Wótca, samo w najwjetšej nuzy. Runje tehodla běše wotewrjeny za najwšelakoriše čłowjeske wosudy a njeje ludźi z pozběhnjenym porstom moralisce překubłať. Město teho je jich přeprósyl, zo bychu zastupili do Božeho kralestwa.

k měrej. Druzy praja, zo trjebamy wójska, zo by so tak někak měr dzeržal. Kontrowersnje diskutuje so tež problem wudobyanja wuhla. Či jedni su přećiwo wužiwanju brunicy, čí druzy praja, zo njeje to jenož džěta dla derje, zo mamy wuhlowe milinarne, ale zo by so bjez wuhla cyłe hospodarstwo sypnyło.

Wo wšitkich tajkich prašenjach dyrbimy diskutować a so po móžnosći tež dorozu-

**Sylny a słaby –
ruku w ruce**
Foto: prywatne

Tež w našich cyrkwjach mamy wšelake nahlady. Či jedni mjenja, zo ma wšo tak wostać, kaž je było, druzy su mjenja, zo mamy z časom kročić a zestarjene tradicije wotstronić. Jedni sadža na moralku a su přećiwo rozpadaj towaršnosće. Druzy sej praja, zo ma kóždy čas swoje wužadanja, zo potajkim tón, kiž z časom njeńdže, so počasu zhubi. Z tym zwisuje dalše prašenje: Su Bože słowo, sakramentaj a liturgija centrum cyrkwinskeho džěta abo je to praktiske skutkowanje w duchu křescanskeje lubosće?

Tež wšelakich etiskich prašenjow dla dóńdže džensa k zwadam. Jedni mjenja, zo docpějemy měr na zemi, hdyž so wojske aktiwity zakazaja abo wotstronja. Po jich mjenja je wotbrónjenje prawa kročel

mić. Fundament za to je daty. Chrystus je tež nas přiwzał, wšojedne, što smy a kelko smy dotal wěrili abo lubowali. Swětne wěcy móža so wšelako widžeć. Mamy sej tamneho z jeho hinašimi nahladami česćić a na jeho swědomje džiwac. Zdobom ma sej kóždy wěsty w tym być, zo wotpowěduje jeho pozicija Božemu słowu. Potajkim: Na jednym boku na tamneho džiwac a spytać, jeho nic zranić, na tamnym boku pak sprawnje k swojim rozsudam stać, wosebje hdyž so wone na Božim słowje pruwowane. Druhdy njepóńdže bjez rozstajenjow. Ale zakladne napominanje wostanje za nas: „Přijimujće jedyn druhého, kaž je Chrystus was přijimat k Božej chwalbje.“ A to njeplaći jenož w lěće 2015.

Jan Malink

Boža wušikna ideja

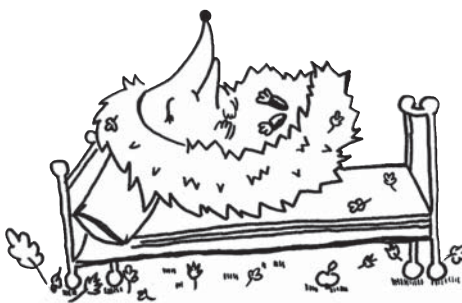

Wonka je zyma. Sněh pokrywa zemju a nocy su dołhe a ćmowe. W tutym počasu leža ludžo rady minutu dlěje w swoim łožu a drěmaja hišće chwilkku pod ćopłym posleščom. Ty tež? Ale kedźbuj, zo njezaspiš! Wšako dyrbiš do šule a staršej dyrbitaj na džěło. Znaješ ty někoho, kotryž cyłu zymu přespi?

Za wšelake stworjenja měješe Bóh wulkotnu myśličku. Někotre zwěrjata smědža přez cyłu zymu spać, doniž njeje zaso ćoplišo. W nazymje přihotuja sej přijomny schow a nažeru sebi wulku tukowu rezervu, zo njebychu přez zymu zahłódnili. Tak ruče kaž nalěto přenje ćopłe slóńčne pruhi zemju wohrěwaja, wotuća zwěrjata, wudrapaja so ze swogeho borla a pytaja sebi zaso picu.

Boža wušikna myślička při tym je: Hdyž zwěrjata tak a tak w zymje ničo k jědži njenamakaja, móžeja tež womeřje spać a tak za žiwjenje trěbnu energiju lutować. Smědža potajkim cyłu dołhu zymu w ćopłym hnězdze wotpočnyć, bjez toho zo maja někajke wosebite naležnosće wobstarać. Tak luboznje stara so Bóh wo zwěrjata.

Znaješ ty někotre zwěrjata, kotrež přez cyłu zymu spja? **Twoja Maria Wirtheč**

Spinkacy jězik

Rys.: M. Wirtheč

Serbsce. Ewangelisce. Zhromadnje.

Serbske ewangeliske towarstwo přeprašuje wutrobnje na

**serbski ewangeliski kónc tydženja
wot 9. do 11. oktobra 2015
do Chołma pola Niskeje.**

Tři dny dołho chcemy zhromadnje spěwać, w bibliji čitać, diskutować, kemše swječić, hrać a pućować.

Serbski ewangeliski kónc tydženja je za wšitkich zajimcow wotmysleny. Swójby z džěćimi su runje tak witane kaž džědojo, wowki, samostejacy a młodostni. Štóz ma zajim, njech so prošu přizjewi (mejłka: j.mahling@kkvsol.net abo telefon: 035773 998244). Jeli chce něchtó kónc tydženja sobu přihotować, njech so prošu pola mje přizjewi.

Na zhromadny kónc tydženja wjeseli so **fararka Jadwiga Malinkowa**

Wjesola serbska zhromadnosć w Chołmje nazymu 2013

Foto: M. Krygař

Kulturnostawizniski kalendarij 2016–2025

Hdy swjećimy Jana Arnošta Smolerjowe 200. posmjertne narodniny? Hdy je 300. róčnica składnosnje založenja Serbskeho předarkeho towarstwa?

Wotmołwy na tutej a na dalše prašenja nańdžeće w nětko wušłym Kulturnostawizniskim kalendariju, kotryž je wažna přiručka za serbske institucije, medije, šule, towarstwa a gmejny a kotryž je so mjeztym k štwór-

temu razej přihotował. Nowe wudaće za lěta 2016–2025 je Lucija Bejmina zestajiła. Kołowokoło róčnicow su podate powšitkowe informacije nastupajo stawizniske podawki kaž tež narodninske a smjertne dny wusahowacych serbskich abo za Serbow skutkowacych wosobinow. Z pomocu podanych informacijow hodža so zarjadowanja a swjedženje k jednotliwym róčnicam na přiměrjene wašnje planować. **LND**

Kulturnostawizniski kalendarij za lěta 2016–2025, zestajiła Lucija Bejmina, 55 stron, brošura, ISBN 978-3-7420-2283-7, 2,00 €

Žohnowane a strowe nowe lěto 2015

preje wšitkim čitarjam,
dopisowarjam a dobroćelam
časopisa ewangeliskich Serbow
redaktorka Pomhaj Bóh

Pokiwy

Nyšpor a hodownička

Njedzelu, 4. januara, w 14.30 hodž. su wšitcy přeprašeni na ekumeniski nyšpor do cyrkwy Našeje lubeje knjenje. W 15.30 hodž. přizamknje so tradicionalna hodownička katolskeje Budyskeje wosady na Benowej žurli Montessorijoweje žurle na Tzschirnewej ze swačinu a hodownym programom.

Serbski wosadny zwjazk

Po cyrkwiskim zakonju wo serbskich naležnosćach Sakskeje wobsteji wosadny zwjazk, do kotrehož slujeja serbscy fararjo, wosadni (dwajo z kóždeje serbskeje wosady) a dalši powołani člonjo. Lětuša hłowna zhromadźizna wosadneho zwjazka budže 31. januara w 9.30 hodž. na Michałskej farje. Hosćo su wutrobnje wítani.

Maćična akademija

Štwórtk, 22. januara 2015, w 19.30 hodž. přednošuje Jurij Łušćanski z Budyšina w Budyskim hosćencu „Wjelbik“, Žitna 7, na temu „Horst Šlosar – nimale pozabyty mišterski šuler Otta Dixa“. Přednošk budže w serbskej rěči, zastup je darmotny. Wšitkich zajimcow wutrobnje přeprašuje stawizniske sekcija Maćicy Serbskeje

Wosebite zarjadowanja 2015

- 31.01. sobota**
09.30 sobustawska zhromadźizna Serbskeho wosadneho zwjazka w Budyšinje
- 16.02. póněžela**
14.00 kubłanske popoždnje w Budyšinje na Michałskej farje
- 07.03. sobota**
13.00 džěłarnička Serbskich bjesadow w Hodźiju
- 04./05.07. sobota a njedzela**
Serbski ewangeliski cyrkwinski dzeń w Bukecach
- 09.–11.10. pjatk do njedzela**
Serbski ewangeliski kónc tydženja w Chołmje pola Niskeje
- 31.10. reformaciski swjedzeń**
14.00 hłowna zhromadźizna Serbskeho ewangeliskeho towarstwa w Slepom

Kulturnostawizniska drohoćinka w měsće Gotha namakana

W slědźerskej bibliotece w měsće Gotha namakachu loni njewšědnju drohoćinku: rukopisny delnjoserbski Mały katechizm Martina Luthera. Serbsko-němsce paralelnje spisany tekst namaka so we wobšěrnym zawostajenstwje reformatora Paula Ebera (1511–1569). Rukopis je pak jeno w džělach zdžeržany. Wužiwaše so do šlebjerkow roztrihany k wjazanju zawostajenstwa Ebera. Tute wužiwanje pozdatnje zbytnje papjery njeje ničo wosebiteho. Při restawrowanju někotrežkuli stareje knihi su slědžerjo na tele wašnje hižo na tekstowe drohoćinki storčili.

Fragmenty katechizma buchu nětkle restawrowane a 24. nowembra 2014 w Goće zjawnosći předstajene. Po přenim posuđowanju prof. Edwarda Wornarja z Lipsčanskeje uniwersity jedna so při namakance wo jedyn z najstaršich rěčnych pomnikow delnjoserbsčiny. Podobnje staroby stej křćenska agenda z lěta 1543 a Nowy zakon Mikława Jakubicy z lěta 1548. Dokelž Eber 1569 zemrě, njemóže katechizm wo wjele mlódsi być.

Paul Eber bě po smjerći Martina Luthera a Philippa Melanchthona centralna wosobina Wittenbergskeje reformacije. Po cyłej Němskej, haj Europje poradžowaše knježkow a nastawace reformowane cyr-

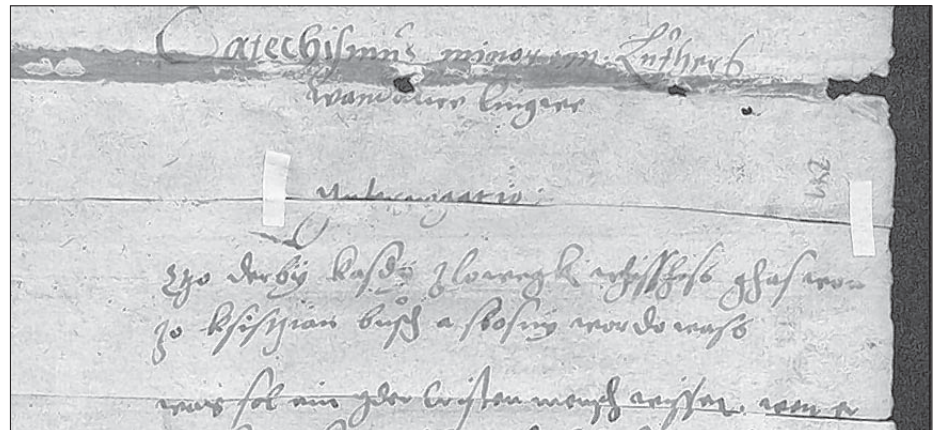
kwje při wutworjenju cyrkwinskih struktur. W přihotach na jubilej reformacije w lěće 2017 so jeho přez 1 000 listow woprijace zawostajenstwo nětkle přelědži.

Serbska namakanka ma wulki wuznam za rěčne kaž tež kulturne stawizny dwurěčneje Łužicy. Pokazuje na wulki wuznam reformacije za serbstwo, wšako je so serbske pismowstwo hakle z reformaciju započalo wuwijać. Zdobom pokazuje katechizm wospjet na doprědkarsku rólu Delnjeje porno Hornjeje Łužicy hladajo na tute wu-

wiće. Jónkrótny w Goće namakany rěčny pomnik njeměł so tuž jeno pod rěčnymi aspektami přelědžić, ale do šěršeho kulturnostawizniskeho konteksta zarjadować.

Wažne by było wujasnić, kak a wot koho je wuznamny reformator Eber serbski katechizm dóstał a čehodla. Měješe jón redigować? Služeše tekst delnjoserbskim studentam we Wittenbergu jako wučbny material abo wotpisachu sej jón samo, zo bychu pozdžišo w farskej službje z nim džělali?

Lubina Malinkowa

Štuša k najstaršim dotal znatym delnjoserbskim rukopisam: fragmenty Małego katechizma Martina Luthera ze 16. lětstotka ze zawostajenstwa Wittenbergskeho reformatora Paula Ebera

Foto: Uniwersita Erfurt

Bělorusko-serbski literarny wječork w Berlinje

Wjac hač połsta hosći – někak počojca z nich w Berlinje bydłacy Serbj, ale tež ze serbskeho cyrkwinskeho žiwjenja znate mjezwoca – móžeše wulkopóslanc Běloruskeje w Němskej, knjez Andrej Giro, na wječoru 28. nazymnika 2014 w swjedženskej žurli swojeje rezidency w Berlinje witać.

Po serbskim hudźbnym kruchu poda pósłanstwowy rada, knjez Aleksej Žbanow, zawod do programa. Z jeho wuwjedženjow, kak bě wón puć do Serbow namakał, začuwaše připoslušar přichilnosť k literaturje. Njebě tež čezko wuhódać, zo měješe wón z běloruskeje strony organizaciju wječorka na starosći. Wosebje powita wón spisowacela Křescána Krawca z Hrubjelčic. Z programoweho zešiwka w němskej, serbskej a běloruskej rěči zhoni wopytowar, zo wučinja awtorske čitanje z romana „Paradiz“ w němskej rěči hlowny džěl wječorka. Za někak hodžinu trajace čitanje běše Křescán Krawc zajimawe epizody ze swogeho romana wupytał, štož připoslušarstwo z napjatym scěhowanjom jeho słowow mýtowaše.

Čitanju přizamkny so přednjesenje basnjow Kita Lorenca a Jurja Brězana w originalnej serbskej kaž tež w přebasnjenej běloruskej wersiji. Džiwadźelniski talent pósłanstwowneho rady Alekseja Žbanowa

móžachu připoslušarjo při přednjesenju basnjow w běloruskej rěči wobdžiwać.

Wulkopóslanc Andrej Giro nawjaza w swojich kónčnych słowach na tekst do toho poskićeneje chóroweje sadžby „Derje, derje je na zemi ...“. Wón wuzběhny wuznam literatury jako narody zwjazowacy element a džakowaše so organizatoram a sobuskutkowacym za poradženy literarny wječork. Přeprosy wšitkich, hišće na škleńčku wina z přikusom wostać a składnosť k bjesadze wužić. Hosćo džakowachu so za poradženy wječork ze šće-

driwym přikleskom a z trójnej „Šlawu“.

Literarny džěl wječorka přewodžeše w samsnych rumnosćach pósłanstwa wustajeńca mólbow běloruskeju molerjow, nana a syna, Wladimira a Pawela Chodorowiča. Z mólbow syna zawostaji wobraz „Stare čišćane knihi“ wosebje hluboki začišć.

Wulki zajim zbudzi tež na boku žurle natarjeny poskitk wudaćow Ludoweho nakładnistwa Domowina. Přenja kniha, kiž so z tuteho blida předa, běše Swjate pismo.

Arnd Zoba

Žurła w běloruskim pósłanstwje w Berlinje bě na serbskim literarnym wječorku poľnje wobsadźena.

Foto: A. Zoba

Čěkańca (Marja II)

„Do Egyptowskej! Do Egyptowskej!“ Jozef wjedže wóslicu Hamoro po čěmnej nocy. Mysle jeho honja: Jenož přeč z Betlehema! Ale čicho, zo njebychu palastowi wojacy nas wuskušili! To by była wěsta smjerc!

Marja sedži kaž sprotnjena na wóslicy a ma na chribjeće synka Jezusa přiwjazaneho. Hamoro kroči měrnje za Jozefom. Pod jeje kołsanjom so z Marje napjatosć zaštych hodžin poněčim zhubi a wobrazy dožiwjenow zaštych tyždenjow w njej stawa. Wšitko zdawa so jej tež nětko hišće přewšo njewšedne. Bóh wě, k čemu je wušne, štož so runje stawa, tak tež nětko myslí.

Marja sčehnje sej kožuch pastyrjow krućišo wokoło chribjeta. Wón nětko Jezuska a ju wohrěwa. Hólčk woměrje spinka. Wón ničo njewě wo smjertnym straše, kiž hrozy. Kak rjenje tola bě, jako wjedžeše Jozef Marju wujednany wot Hilžbjety a Cachariasa w judejskim kraju domoj do galilejskeho Nacareta.

Něšto połnych měsacow pozdžišo wozjewichu posoljo-wojacy na torhošću wukaz kejžora Awgustusa. Lud ma so ličić, romski kejžor daloko za morjom chce wědžeć, kelko poddanych jemu słuša. Kóždy muž ma so dać registrować w swojim ródny mjesće a z nim tež jeho swójba. To ma so stać hač do přěneho połneho měsaca po přichodnym zawróćenju slónca.

Jozef, słyšo wukaz, njebě runjewon zwjeseleny. Marja dopomina so na to, zo so Jozef wo nju a džěćo w jeje žiwocě starosćeše a rozmyslowaše, kak z njej pućowanje do Betlehema zmištruje, hdyž tola bórže porodži. Słyši hišće kaž džensa Jozefa susodej prajić: „Wačokow drje budže wjac, dyžli bych jenož ze swojej žonu po puću był. Što budžemoj za porod wšitko trjebać? Marja to lěpje wě a twoja žona wě zawěsće tež derje radzić.“ A doda hišće: „Něšto ma ludličenje tež dobreho na sebi. Tak naju přěnarodženeho Bohu w Jerusalemskim templu poswjećimoj.“

Marja bě so tehdy džiwala, zo Jozef tak wěsće wo hólcu rěčeše. Hakle po porodže wupraji wón potom mjeno, kiž bě jemu jandžel wosnje wozjewił.

„Jandželjo, škitajće nas“, prosy Marja čicho do njebjes. „Wostań pola nas, Knježe Božo, po puću do cuzeho kraja. Twoja wola so stań!“ W škiće nocy zanuri so Marja znowa do dopomnjenkow. Derje, zo bě Jozef wóslicu přiwjedł. Marja hajcka poslušnu Hamoro, kiž ju, Jezuska a wšitke wačoki tak sčerpnje njese. Tehdy stupaše Marja w rytmsu wóslicy rano po chłódnej, wodnjo próšnej, horcej dróze do Betlehema. Z čistym hłosom spěwaše Jozefej a swojemu džěćatku, kotrež w jeje žiwocě wjesele z nóżkomaj kopotaše a so rady pohibowaše, wjesole spěwy. Druhdy so tež Jo-

zef ze svojim hłubokim hłosom přizamkny.

Po někotrych dnjach měještaj Wulke žórto za sobu. Och, kajke wulkotne wochłódženje a dobry nólěh bě so tam zaso skičić! Marja zdychuje, zo so Jozef k njej wobroća. Tola Marja šeptnje: „Wšo derje, Jozefo!“

Tež nětko we wulkim straše je měrný wodžer. Tež nětko su wačoki wustojnje po bokomaj wóslicy přiwjazane, njesuwaja so a kožanej pasaj njesudrugetej jeje něžnu brjuchowu kožu. Marja dopomina so na Jozefowu starosć, namakać w Betlehemje hospodu. Wšako njesmědžeše jako nje-dželnica po porodže štyrceći dnjow dom wopuščić. Nawječor došedši měještaj lubu nuzu, namakać nólěh. W městačku

Puč po galilejskej krajnje

Foto: privatne

mjerwjše so z ludźimi. Kaž wonaj, dochadźachu swójby ze swojimi nanami abo mužemi. Hospody běchu přepjelnjene, a widžo Marju z čežkim žiwotom, tón abo tamny korčmar lóšo wotkiwny. Marja so čicho modleše a tež Jozef sčeleše próstwy wo nólěh do njebjes. Tak dóndžeštaj na kónec sydlišća a Jozef kłapaše wo wrota chuduškeho dwora. Jimaj wočini žónska srěnjeje staroby ze žiwymaj woćomaj. Jako spróćnu Marju wuhlada, so stróži: „Mój jej-dyrko! Zwotkel přichadžeće? Z Nacareta! Kajki dołhi puć! Moja džowka je před krótkim porodžila, nochcyła ju na tajkele dołhe pućowanje pósłać! Nimamy bohužel na dworje hižo městna, naši přiwuzni tu noca.“

Tola žona rozmyslowaše. Potom namjetowaše Jozefej: „Słuchajće! Mamy prózdneńcu, našu hródž. Wjetši džěl skotu pak je na pastwje. Syna je w hródži dosć a studnja je w bliskosci, tak zo móžeće tam bydlić, jelizo je wam to hódž. Wo płaćiznje so dojednamoj.“

Hladajo na Marju, kotrež so při tutych słowach radosć do wobliča nawróći, přistaji: „Jelizo něšto trjebaće, dha nož prajće, to tola njemóže hižo předołho trać ... Mi rěkaja Šošana.“

Do dna wolóženy so Jozef miłosćiwej žonje džakowaše a Marja dobroćelce přinygny.

Prózdneńca bě dosć rumna. Tež wóslica namaka městno, kiž dyrbyeše sej ze starým wołom džělic. Marja začuwa hišće raz wokomik, jako běštaj so z Jozefom w nowym wybydlenju spróćnaj džakowať Bohu za jeho wulkotne wjedženje, sej dobru nóc prajťoj a we wonjatym synje zbožowanaj wusnyťoj.

Hižo na nowe ranje započachu so hrona. Najprjedy jara pomaťu, potom pak bywachu sylniše a přichadźachu w mjeńšich wotstawkach. Jozef prošeše Šošanu wo pomoc. Wona přińdže a babu naruna. Ale tež Jozef dyrbyeše pomhać. Marja so směj-kota. Bě přewzał njezwučene žónske džělo: zběraše drjewo a džěše po wodu za přěnu kupjel čěšenka.

A kak zbožowny a rozbudženy stupi Jozef k njej, po tym zo bě Šošana jemu z hródže přiwolała: „Nan smě nětko swojeho přěnarodženeho a jeho mać powitać!“ Marja je tutej pomocliwej žonje jara džakowna. Ju běchu jandželjo pósłali!

Och, kak wučerpana a tola přewšo zbožowna bě ležala na synje a džeržala swojeho synka, stroweho a čiteho z mólčkimaj ručkomaj a luboznymaj nóżkomaj, w rukomaj. Sčicha a poľny bohobojnosće so Jozef poklakny, majkaše Mari mokre wlosy z čola a ju wokoši. Swojeho synka wobdźiwujo rjekny: „Wón budže rěkać Jezus, kaž je mi jandžel poručil.“

Znowa začuwa Marja ćoptu žołmu w swojej wutrobje. Tehdy zańdželi so posměwkujo woči a sej na městnje wusny. Jozef pak bě sčicha stanył, zo by hromadze ze Šošanu přihotowať kupjel za synka.

Bórže po tym přichadźachu z Jozefom njeznači mužojo do prózdneńcy. Pastyrjo, šuskný Mari do myslow, widžo chuduške wobľekanje muži z jaknymi, wusmahnjenymi wobličemi.

„Šalom! Pomhaj Bóh!“, strowjachu młodu mać pokornje. Marja bě zadžiwana, ale dowěrješe Jozefej. Tón jej rozkladže, zo su pastyrjo pytali za nowonarodženy: „Woni chcedža k Jezusej!“ Marja so hišće bóle džiwawaše a muži přěćelnje powita.

„Luba Marja!“, bě na to prajil najstarši z nich. „Dajće nam rozjasnić: Sedzachmy hromadze při wohenču na nócnej pastwje. Hwězdy so swěćachu. Skót pak bě njeměrniši hač hewak a naraz přińdže jaskrawe, ale tola přěćelne, ćopte swěťlo na nas. Běchmy ze strachom kaž sprotnjeni ...“, wón hnuty wjazny. →

⇒ Tehodla doda mały plěchaty pastyr: „Na polu je so nam pokazal – jandžel. Njebych-li pódla był, temu wěriť njebych. Je nam wozjewiť radostne poselstwo: Wam je so džensa w Betlehemje džěćatko narodžilo. Boží Syn, Chrystus tón Knjez a Wumóžnik. A potom su syť jandželow spěwali: Česć budź Bohu we wysokosci. A na zemi měř, čłowjekam, kiž je sej wuzwolil, dobre spodobanje.“

Třeći a najmlódsi pastyr z wjesolym wobličom přistaji: „Tehodla smy přišli a njesemy naše skromne dary: karan oliwoweho wolija, wowče mloko a naš najlěpši tworožk, k temu wowči kožuch, zo njeby džěćatko mjerznyło.“

Pastyrjo položichu dary před žlob. Potom so poklaknychu a so scicha modlachu.

Kožuch nětko Jezuska a mje wohřewa, Marja džakownje pomysli. Pastyrjo běchu zbožowni wotešli česćo a chwalo Boha za wšitko, štož běchu runje dožiwili. Marju bě tutón wopyt hłuboko hnuť. Wšitke słowa, wšitko, štož bě wobkedžbowala, chowa w swojej wutrobje.

Po wosom dnjach, po wobřezanju synka a jeho zjawnym pomjenowanju, bě Jozef z tudyšimi rjemjeslnikami do řečow přišoť a sej mjez čěslemi nachwilne džěło namakať. Marja wobstaraše džěćatko a maťu

prózdnjeńcowu domjacnosć. Za kóždy dzeń bě džakowna.

Njewšědny bě wšak wopyt w Jerusalemskim templu, hdžež poswjećistaj, kaž w kazni steješe, po 40 dnjach swójeho přenjonarodženeho Knjezej a woprowaštaj młodej hoťbikaj. Marja widži znowa wobstarneho Simeona před sobu, swarneho a bohobojazneho muža, kiž zbožowny, haj, napjelnjeny z Božim Duchom Jezuska na swojimaj rukomaj kolebaše a jeho požohnowa.

Hišće bóle pak bě Marju Hana hnuť, tuta šwižna maťu žona, kiž bě ze swojimi 84 lětami hišće přewšo hibićiwa. Jeje čěmne hładke wlosy běchu lědma zešědžiwili, byrnjež hižo jako młoda žona po jenož sydom lětach mandželstwa muža zhubiła. Wot teho časa bě wodnjo a w nocy z posćenjom a z modlitwu w templu Bohu služila a wón bě jej hnadu wěšćenja dariť. Hana witaše Jezusa, džakowaše so a w Jerusalemyje powědaše wo nim wšitkim, kiž na wumóženje čakachu. Marina bohobojaznosć so přez zetkanku z Hanu hišće přispori.

Simeon a Hana ju posylnjujetaj tež nětko po cužu do cuzby. Cuzy kraj, cuze wašnja, cuza řeč – kak nož wšo budže? Budu nas ludžo witać abo wotpokazać? Mamy tola wšitcy jedneho Boha, našeho Knjeza,

kiž je pisanosć ludow a řečow stworiť sebi a nam k wjeselu! Při čěsliskim džěle zhoni Jozef připadnje wo rozhorženosci w palasće – pječa nowonarodženeho krala dla.

Mari přinđu mudri z rańšeho kraja do mysłow. Kajcy kubłani a pyšnje zdrasćeni ludžo, hódni kralowskeho palasta! Běchu krala pytali, swěťta hwězda pokaza jim puć. W Jerusalemyje pak nikoho njenamakachu. Woni chcychu k Jezuskej a zastupichu do hródže-prózdnjeńcy. Kajke dobre dorozumjenje wot přenjeho wokomika sem! Zhromadna modlitwa bě wšitkich posylniła. Jich kralowske dary – wonjata myra, žadny woruch a ryzy złoto – wisaja nětko po bokomaj wóslicy. Mudri njesu přez Jerusalemy domoj čahnyli, zo njebychu w palasće wo swojim wopyće w Betlehemje rozprawjeć dyrbjeli.

Bórže po tym bě so Jozefej wosnje zaso jandžel zjewiť a jemu přiwołať: Do Egyptowskeje! Jezuskej hrozy strach! A nětko – čekamy. Puć je daloki, njeznaty, Marja mysli. Njeh nam tež dary mudrych pomhaja. Ale hač so hdy nawróćimy? Knježe Božo, wjedź a wobarnuj nas! A daj, zo ludžo nas njeprošenych cuzbnikow, nas čekancow, přiwozmu!

Hižo swita, Marju huška. Jozef pozastanje a pomha jej z wóslicy. **Lenka**

Adwentny koncert chóra Serbskeho gymnazija

Ze znatym kěrlušom „Kak powitam ja tebe“ wot Paula Gerhardta witaše chór 1. serbskeje kulturneje brigady Budyskeho Serbskeho gymnazija wopytarjow adwentneho koncerta sobotu do třěcho adwenta do Michałskej cyrkwy w Budyšinje. Pod nawodom tachantskeho kantora Friedemanna Böhme a z klawěrnym přewodom Giny Hentschoweje spěwaše chór twórby serbskich komponistow Jurja Pilka, Bjarnata Krawca, Jana Pawoła Nagela a Detlefa Kobjele. Sopranistka Daniela Hazec zanjese spěw Bjarnata Krawca „Sněženki we wěťře hraja“. Zaklinčachu pak tež spěwy dalšich komponistow: „Notre Père qui es aux Cieux“ (Wótče naš, kiž sy w njebjesach) wot Maurice Durufléja a „Pater noster“ wot Jacobusa Gallusa. Wjeršk koncerta běchu wurězki z „Mass“ wot Steve Dobrogosza. Tuta nowočasná kompozicija so mi wosebje lubješe.

Běše to zaso radostne dožiwjenje, slyšec młode hłosy, kotrež zamóchu pod swojim dirigentom spěwy jara čućiwyje přednjesć, hdys a hdys mjelčo a kunjjo, potom zaso z poľnej moci. Mjez jednotliwymi džělemi zahra wustojnje na pišćelach šuler Michał Donat preludium a fugu e-moll J. Sebastiana Bacha a wariacije Jana P. Nagela na spěw „Přadta je Marja kudžaťku“.

Superintendent Jan Malink zložil swoju meditaciju na scěnje třěcho adwenta.

W adwence so přihotujemy na přichad našeho knjeza Jezusa Chrystusa, kotrehož narodjenje hody wopominamy. Jezus Chrystus je k nam na zemju přišoť chudy a skromny, ew skutki lubosće wukonjať a ludžom ewangelij předowať. To běchu znamjenja Jezusa. Pod samsnymi znamjenjemi skutkuje džensa křesćanska cyrkej. Sami mamy so rozsudzić, kajku hódnotu

maja za nas skutki křesćanskeje lubosće.

Adwentny koncert je nam z rjanymi spěwami a dostojnej hudźbu křesćanske hódnoty před woći stajiť. Připosťucharjo w poľnje wobsadźenej Michałskej cyrkwi to chórej, solistam a dirigentej z móćnym přikleškom mytowachu. Za to so chór z přidatnym spěwom „Knjezowy jandžel“ podžakowa.

Měrcin Wirth

Chór 1. serbskeje kulturneje brigady pod nawodom Friedemanna Böhme wuhotowa sobotu do třěcho adwenta w Michałskej cyrkwi swój adwentny koncert. Foto: C. Schumann

Adwentnička na Michalskej farje

Tradicionalnje wotměchu so tež 2014 serbske kemše w Budyskej Michalskej cyrkwi njedzelu drugeho adwenta popołdnu. Po tym běchu wšitcy na adwentničku na Michalsku faru přeprašeni, hdžež běchu pilne ruki zaso blida rjenje přikryli a so wo kofej z dobrymi přikuskami postarali. Na 25 hosći z města a wšelakich wsow so po Božej službje w přitulnej atmosferje k serbskej bjesadze, zhromadnemu spěwanju a literarnemu čitanju zeńdže.

Po swačinje a někotrych zhromadnje zajesenych kěrlušach wuži Serbski superintendent Jan Malink składnosć, předsydzje Serbskeho ewangelskeho towarstwa Měrčinej Wirthej w mjenje zhromadzenych zbožo wupřec k njedawnym šesćdzesaci nam. Z wutrobnymi słowami a rjanym kwěcelom džakowaše so jemu za wobstajne džěto na dobro ewangelskich Serbow. Jubilarej k česći zaspěwachu přítomni kěrluš „Bližił je so hodowny čas“, čo. 10 w Spěwarskich, kotryž bě Měrčin Wirth do serbsčiny přeložil.

Měrana Cušcyna a Stefan Cuška čitašaj adwentne a hodowne teksty. Foto: J. Malink

Jako adwentny program bě basnica Měrana Cušcyna literarne čitanje přihotowała, kotrež hromadže ze swojim synom Stefanom přednjese. Teksty, wšitke z jeje pjera, bě wubrała ze serbskeju hodowneju zběrkow, hižo znateje „Drohe hody, tuni štom“ a noweho „Hodownikowanja“. Z basnju „W dwanaty mjesacu“, w kotrež přenje pismiki každeho wjerša padorunje słowo „hodownik“ tworja, so čitanje za-

haji. Wuhódanje akrostichona, štož je literarne pomjenowanje za tutón zjaw, njebě wot připosluhanja sameho scyła tak jednore. Scěhowaše powědku „Nohaty wosušk“, kotruž bě Měrana Cušcyna na zakładze serbskeje ludoweje bajki spisała. W ludowej bajce wšak běchu hłowne aktarki tři přelče, w modernej bajce džzensnišeho časa běchu to třo prawiznicy – zajimawe to literarne přetworjenje. W přichodnej powědce „W Hodžanach“ dožiwichu připoslucharjo sobu dyrdomdeje Kryskule w domiznje rumpodicha při polarnym kruhu w Lapskej. Hnujace powědančko z džzensnišich dnjow „Nank, tón rumpodich“ wjedže slucharjow do wulkoměsta a da jich hromadže z holčku Juliju žedziwje pytać za jeje nanom, kotryž bě so wot swójby džělił a składnostnje jako rumpodich na hodownych wikach wustupowaše. Z wjesolej basničku „Lamento lameta“, lamentěrowacej wo hodžoch, so čitanje zakonči.

Po spokojnymaj hodžinkomaj w serbskej zhromadnosći so wšitcy w čmičkanju na puć domoj podachu. Wutrobný džak wšitkim, kotriž běchu z čelnej a duchownej cyrobu k poradženju adwentnički přinošowali. **T.M.**

Fararjam wo serbskich tradicijach

Tradicionalny farski konwent za duchownych a fararjow-wuměnkarijow, kotryž wotměwa so kóžde lěto we wosadnym domje Budyskeje Pětrскеje wosady na Hornčerskej, měješe loni 2. decembra serbski raz. Superintendent Werner Waltsgott běše Julianu a Luciana Kaulfürstec z Budyšina prosył wo kulturny přinošk wo serbskich adwentnych a hodownych tradicijach, naložkach a spěwach.

Bratr a sotra zahajšaj swoje předstajenje ze znatym pokěrluškom „Přadla je Marja“, kotryž zhromadnje zanjesešaj. Po tym da Juliana Kaulfürstowa w krótkim přednošku přehlad wo ludowych wašnjach a naložkach, kotrež so we wšelakich kónčinach lužicy něhdy pěstowachu a so zdžěla tež džensa hišće haja. Při tym so ewangeliske wot katolskich přez rozdžělnje nabožne tradicije rozeznawaja. Tak chodža we wšelakich wosadach w katolskich Serbach na swj. Měrčina 11. nowembra a na swj. Mi-

kławša 6. decembra spěwajo a wo dary prošo po wsach, mjeztym zo swj. Borbora 4. decembra dom wot domu chodži a džěći wobdaruje. W ewangelskich Serbach přewza tutón nadawk Bože džěcatko. W mnohich kónčinach je so tutón naložk mjeztym zhubił, w Slepjanskej a Janšojскеj wosadze pak hač do džensnišeho zdžerža. Woblubowane w katolskich Serbach su tež jutnje a naložk Marije hospodupytanja.

K wuwjedženjam swojeje sotry zanjese Lucian Kaulfürst štučki, kiž so k wotpowědnym naložkam spěwaja. Wustojnje zahra tež na kozole. Program zakonči so ze zhromadnym spěwanjom adwentnych spěwow w němskej, serbskej a tačonskej rěči. Bě to drje za mnohich ewangelskich duchownych a jich mandželske přeni raz, zo serbsce spěwachu. Julianje a Lucianej Kaulfürstoj so wšitcy z wutrobnym přikleskom za spodobny adwentny program džakowachu. **T.M.**

Přihotuja młodžinski spěwnik

Nabožny spěwnik za delnjoserbsku młodžinu ma po móžnosći hišće lětsa wuńić a k hodam 2015 předležec. Manuscript přihotowała je wot lěta 2011 džělowa skupinka, kotrež přislušeja dr. Christiana Piniekowa, farar Ingolf Ksenka a pěsnjer Bernd Pittkunings.

Woprijec ma spěwnik nimale 80 spěwow w delnjoserbsčinje a někak 40 dalšich tek-

stow, kaž modlitwy, džesac Božich kaznjow, hrona a někotre basnje w serbskej a němskej rěči. Přeni skromny džěcacy spěwnik w delnjoserbsčinje je wudało Serbske ewangelske towarstwo 2007 składnostnje džěcaceho nabožneho tydženja we Wukrančicach, na kotrymž so tehdy tež někotre džěći z Delnjeje lužicy wobdžělichu. **T.M.**

Pěstowarnju

swj. Michała poswjećili

Wot lěta 2009 je pěstowarnja we Wuričach w nošerstwje Ewangelskeho šulskeho towarstwa we wokrjesu Budyšin. Wot měrca 2014 bě wona zawrjena, dokelž so stare twarjenje z lěta 1954 dospołnje wobnowi, při čimž nasta 20 nowych městnow za džěći. Poswěćenje nowotwara wotmě so pónđzelu po přenim adwenće, 1. decembra 2014. Pěstowarnja poskića nimo křesćanskeho profila tež serbsčinu jako zetkawansku rěč. Dokelž je pěstowarnja Budyskej Michalskej wosadze přiřadowana a tehodla mjeno arcyjandžela Michała njese, zrodži so mysl, stworić signet pěstowarnje z motiwom jandžela. Načisk je zhotowiła Budyšanka Annelie Wenzel. **jm**

Serbski superintendent Jan Malink při poswěćenju wobnowjeneje Wuričanskeje pěstowarnje Foto: E. Sprigade

Šwarnej čitance

Sy-li něhdže někajki termin wučinic chcyt a kónc stareho lěta so bližeše, da cí husto prajachu: My šće žadyn nowy kalender nimamy.

A džensa? Wšudžom móžeš sej móhtrjec hižo wosrjedz lěta najrjeńše protyki a protyki wuběrać. Tuž je so tež naše serbske nakładnistwo do spēcha měło a swojim čitarjam hižo w požnjencu 2014 serbskej protyce na lěto 2015 wobradziło.

Ja mam tu wobě na swojim pisanskim bližje ležo. Poprawom sym chcył najprjedy raz do Protyki pohladać, do hornjoserbskeje. Potom pak so rozsudžich za Pratyju. So wě, Delnja Łužica je za serbskeho wupućowarja hišće zdaleniša dyžli Hornja Łužica, a mějach wobmyslenje, zo w Pratyji lědma što nańdu, štož mje móhło zajimować. Na str. 115 mi hnydom napadny baseń „Serby to su sčěrby“ z pjera Hajaka. Hajak – z hornich do delnich Serbow přeběžany poeta? Chětro sarkastiske su jeho „štučki“. Tu a tam dyrbjuju jemu přihłosować.

Listuju dale w Pratyji. A woprawdže! Na

str. 98 čitam: „Janšojski ceptar a kantor Hermann Worch“. Nó, teho knjeza sym před wjele, wjele lětami zeznał, 1960 bě to po wšem zdaću było. Tehdom sym z Korlu Wirthom-Cokowskim w jeho doćepaku (čitaj: awto) do Janšojc sobu jěć směł abo dyrbjal na Božu službu, nic w cyrkwi, ale na farje. Kemše běše Gerhard Wirth na pask natočil. Njewěm ani, kak bě tole wšitko organizował a natočil. Předowanje měješe wězo Herbert Nowak a liturgiju spēwaše Pawoł Albert. Janšojska wosada, zwjetša žónske w narodnej

drasće, pak spēwaše kěrlušy live, a na harmoniumje přewodžeše kantor Hermann Worch (1882–1964). Podnapismo pod artiklom rěka: „Jeho twórnjenje hyšći caka na wobžělanje a publikaciju“. Cerkwina pratyja 2015 je z tym započala! A hižo tehodla zasluži sej redakciska trójka dobru censuru, mojedla jedynku.

Hornjoserbska Protyka tajku redakcisku trójku nima. Wot předlońšeho lěta je wona w młódsimaj rukomaj, a hłownemu redaktorej poboku bě zaso wulka šwita awtorkow a awtorow a sym sej wěsty, zo ma a změje čitarstwo ze wšeho wjele wjesela a wužitka. Dyrbjal snadź něšto wuzběhnyć? Jara zajimawe bě mi, štož so na str. 142 hač do 148 wo Zejlerjec pisa. Naš Handrij Zejler ma samo praprawnučku w Šwedskej. Hdyž sej je konterfaj prawje wobhladam, móžu jeno rjec: Ju, to je woprawdže Zejlerjec wobličo, kaž je z tamneho wobrazu znajemy, kotryž w našej šulskej rjadowni na Flincowej w Budyšinje wisaše. Serbska protyka 2015 nje-dawa nam jeno do našeho móličkeho serbskeho, ale wosebje tež do dalokeho, nam před dobrym běrtl lětstotkom wotwrjeheneho swěta pohladać. **Hinc Šolta**

Kurjec mandželskaj zloty kwas swjećiloj

Kurjec zlotaj mandželskaj Foto: J. Wowčer

Znaty serbski braška, swěrný wosadny a dobry znajer serbskich drastow a wašnjow Helmut Kurjo a jeho mandželska Helena staj 5. decembra w Blunju swój zloty kwas woswjećiloj. W rjanej tykowanej Blunjanskej cyrkwičke běštaj so před 50 lětami zwěrowaloj. Fararka Anja Giese wuzběhny w předowanju prócowanja Helmuta Kurja wo zachowanje serbskosće we wsy a wokolinje. Spěwarjej muskeho chóra Delany Chrystof Mikławšk a Janek Wowčer zanjeseštaj na džaknych kemšach w Blunjanskej cyrkwi jubilaromaj k česći serbskej spēwaj.

T.M.

Nowe předstejićerstwo zapokazane

Njedzelu přenjeho adwenta, spočatk noweho cyrkwinskeho lěta, zhromadzi so w Bukecach nahladna ličba kemšerjow k wosebitej, wot cyrkwinskeho chóra z wjacorymi spēwami dostojnje porjeńšenej Božej službje. Po nowowólbach za cyrkwinske předstejićerstwo, kotrež běchu so we wosadze přewjedli, mějachu so wuslědkam wotpowědowace změny zwoprawdžić. Najprjedy wuwjaza wosadny farar Thomas Haenchen tych, kotřiž běchu hač dotal službu wukonjeli, z winowatosće. Po džakowa so jim za swěrný službu na dobro wosady a přepoda kóždemu fotowu knižku jako dopomnjenku. Po tym slubichu nowowuzwoleni, wosadže z Božej pomocu

swěrný služić. Cyły rjad ze stareho předstejićerstwa znatych wobličow so tež w nowym zaso namaka a je tež wjacorych sobustawow serbskeho pochada. Ale jenož z jeničkej sotru z nich je serbska rozmołwa móžna. Z dotalnego nazhonjenja pak hodzi so rjec, zo mamy njehladajo na to w Bukecach chwalobnu wotewrjenosć serbskemu cyrkwinskemu žiwjenju napřećo. Tež na tutych kemšach čitaše so ewangelij po swjatym Mateju serbsce a němsce. A na trěbnej podpěrje za přewjedjenje Serbskeho ewangelskeho cyrkwinskeho dnja lětsa w juliju we wosadze njetrjeba so dwělować.

Arnd Zoba

Farar Thomas Haenchen předstaji wosadže nowe cyrkwinske předstejićerstwo. Foto: A. Zoba

Powěšće

Farar Wilfried Noack da 1. decembra zwo- nej při Čertowni w Malešecach přeni raz zaklinčec.
Foto: E. Schmitt

Malešecy. Wuslužene tři woclowe zwo- ny z Malešanskeje cyrkwyje, kotraž běchu so 2013 z nowymi mjedžanymi zwonami narunali, su namakali nowe městno. Mały zwón kupi Maleš- an, kiž je jemu za čas wobnowjenja cyrkwineje wěže wšednje z ruku zaklinčec dał. Srjedźny zwón postaji so na wjesnym kěrchowje. Wulki, wjace hač poľdra tony čežki zwón namaka na namjet wosadneho fararja Wilfrieda Noacka swoje nowe městno při Čertowni. Je to rjany blečk wosrjedź hatneje krajiny při starej cyrk- winskej šćežce, kotraž wjedže z Delnjeje Hórki a Brězynki do Malešec. Za zwo- naj na kěrchowje a při Čertowni natwari Wjezarjec blidarnja z Bukojny drjewjanej zwónicy. Zwón při Čertowni 1. decembra zjawnosći přepodachu.

Slep. Tradicionelne přenju adwentnu njedže- lu su na kemšach 30. nowembra w Slepom tam- niše džěćetko wužohnowali. W dohodownym času wobdželi so wone na wjacorych zarjado- wanjach, zo by ludžom žohnowanje přinjesło a jich wobdarilo. Přeni raz je džěćetko nowa Slepjanska fararka Jadwiga Malinkowa wuž- hnowała. Hromadže z přewodnicomaj wopyta džěćetko popoľdnu přenjeho adwenta wobdželi- nikow serbskeho wosadneho popoľdnja we wosadnicy při Slepjanskej farje.

Pomhaj Bóh
časopis ewangelskich Serbow
ISSN 0032-4132

Wudawaćelej: Serbski wosadny zwjazk, Serbski kěrchow/Wendischer Kirchhof 1, 02625 Budyšin/Bautzen; Serbske ewangelske towarstwo z.t., Pri- watny puć/Privatweg 21, 02625 Budyšin/Bautzen
Zamołwita redaktorka: Trudla Malinkowa, Goetho- wa/Goethestraße 40, 02625 Budyšin/Bautzen (tel./ fax: 03591 600711, e-mail: PomhajBoh@gmx.de)

Čiśc: Lessingowa čišćernja, Kamjenc
Postvertriebsnummer: F 13145

Zhotowjenje a rozšěrjenje: Ludowe nakładni- stwo Domowina, Tuchmacherstr. 27, 02625

Abonement a dary: Serbske ewangelske towar- stwo, Kreissparkasse Bautzen
IBAN: DE03 8555 0000 1000 0831 67
BIC: SOLADES1BAT

Pomhaj Bóh wuchadza měsacnje. Spěchuje so wot Załožby za serbski lud, kotraž dóstawa lětnje při- ražki Zwjazka, Swobodneho stata Sakskeje a Kraja Braniborskeje.
Lětny abonement plaći 8 eurow.

Budyšin. 5. decembra wuhotowachu čěscy šulerjo z Jablonca nad Nisou hromadže z chó- romaj Budyskeje Serbskeje zakładneje a srjedź- nejše šule adwentny koncert w Michałskej cyr- kwi. Zaklinčachu jendźelske, ale tež čěske, něm- ske a serbske zymske, adwentne kaž tež hižo hodowne pěsnje. Superintendent Malink po- hłubši program z duchownym słowom. Z kon- certom dohromady někak 80 sobuskutkowa- cych woswjećichu zdobom 15lětno partnerstwo mjez čěskej šulu a serbskimaj šulomaj.

Choćebuz. Spěchowańske towaristwo za serb- sku rěc w cerkwi přewjedže sobotu, 6. decem- bra, swoju wólbnu zhromadźiznu na Choćebu- skej superintendenturje. Předsyda towarstwa Uwe Gutšmidt a za serbske džěło zamołwity farar Ingolf Kšenka podaštaj rozprawje wo džě- ławosći minjeneho lěta. Pozitiwnje so wuzběhny, zo póscele Choćebuski cyrkwinski wokrjes ze Svenom Oliverom Lohmannom přeni raz swoj- skeho zastupjerja do předsydstwa towarstwa. Uwe Gutšmidt bu znowa jako předsyda a Loh- mann jako jeho zastupjer wuzwoleny.

Minakał. W tudyšej cyrkwi wotmě so na dru- hej adwentnej njedželi, 7. decembra, adwentny koncert Radworskeje wotnožki Budyskeje hudźbneje šule. W poľnje wobsadženym Božim domje předstajichu hudźbnicy a spěwarjo wot- měnjawy program na wysokim wumělskim ni- wowje. Wosadny farar Steffen Hirsch namo- wješe w duchownym słowje k nutřkownemu měrej w adwentnym a hodownym času.

Mały Wjelkow. Na konwencie duchownych 9. decembra w Małym Wjelkowje přednošowaše superintendent Malink wo ewangelskich Ser- bach. Předstaji ze Serbskeho kulturneho leksi- kona artikl wo Ochranowskej bratrowskej wo- sadže a předstaji wšelake nahlady wo asimila- ciji Serbow.

Zbožopřeća

Dnja 23. januara woswjeći knjeni **Elza Grofi- na** w Chasowje swoje 85. narodniny. Gratulu- jemy jubilarce wutrobnje a přejemy jej bohate Bože žohnowanje.

Dary

W nowembru je so darilo za Serbske ewangel- ske towarstwo 100 eurow a za Pomhaj Bóh 150 eurow a 42 eurow. Bóh žohnuj dary a dariće- low.

Spominamy

Před 50 lětami, 27. januara 1965, zemře serb- ski ratar a prócowar **Arnošt Hennersdorf** w Dažinje pola Lubija. Wón narodži so 1884 w Přiwćicach „W kući“ jako syn „robočana“, ra- tarskeho džěłačerja na knježim, kotryž wobho- spodarješe připódlu mału žiwnosć. W lěće

1928 abo 1929 kupi sej wot města Budyšina wulke, něhdže 18 hektarow wopřijace třistrón- ske kubło w Dažinje. Ze swojej swójbju wobdželi so Arnošt Hennersdorf čile na serbskim narod- nym žiwjenju, wosebje w serbskich towar- stwach w Poršicach a w Bukecach. Po 1945 založi a nawjedowaše Domowinsku skupinu w Dažinje, kotraž pak so bórže zaso rozpušći, jako so za njeho žadyn angažowany naslědnik njenamaka. Hač do swojeje smjerće hladaše row wosadneho kantora a serbskeho komponi- sty Korle Awgusta Kocora na Ketličanskim kěrchowje. Tež Arnošt Hennersdorf bu tam pochowany, jeho row pak hižo do lěta 1990 zaso zrunachu. Jeho kubło w Dažinje je hišće w swójbny wobsydstwje a namaka so pod džzensnišej adresu Hłowna dróha 36. T.M.

Přeprošujemy

- 04.01. 2. njedžela po hodžoch**
12.00 nutrnosć w serbskim rozhłosu (farar Rummel)
14.30 ekumeniski nyšpor w cyrkwi Našeje lubeje knjenje w Budyšinje, přizamk- nje so hodownička katolskeje wosa- dy na Benowej žurli Montessorijowe- je šule na Tzschirnerowej
- 18.01. 2. njedžela po Třoch kralach**
08.30 kemše z Božim wotkazanjom w Por- šicach (sup. Malink)
12.00 nutrnosć w serbskim rozhłosu (sup. Malink)
- 31.01. sobota**
09.30 sobustawska zhromadźizna Serbske- ho wosadneho zwjazka w Budyšinje na Michałskej farje
- 01.02. Septuagesimae**
10.00 kemše w Budyšinje w Michałskej z kemšemi za džěći (sup. Malink)
12.00 nutrnosć w serbskim rozhłosu (sup. Malink)